

شناسایی فراریان بزرگ مالیاتی

کارشناسان اقتصادی در گفت‌وگو با «ایران»: کاهش تدریجی سهم نفت از بودجه باید ادامه یابد

دیدگاه

گروه اقتصادی

eghtesad@irannews.com

دولت سیزدهم در راستای کاهش تدریجی سهم نفت از تأمین مالی بودجه‌های سنواتی، به دنبال افزایش تدریجی سهم مالیات و کاهش سهم درآمد‌های نفتی از بودجه است به نحوی که در بودجه سال جاری، سهم درآمد‌های نفتی به کمترین میزان (۳۰ درصد) رسیده است.

یک اقدام مهم دولت سیزدهم در زمینه کاهش وابستگی بودجه و اقتصاد ایران به درآمد‌های نفتی، افزایش تدریجی سهم درآمد‌های مالیاتی از بودجه‌های سنواتی و در پی آن، کاهش سهم پول نفت از بودجه است. دولت در سال گذشته، ۲۵۴ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی داشته که این رقم در بودجه امسال به میزان بیش از ۸۳۸ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. همچنین سهم رشد درآمد‌های مالیاتی در بودجه امسال ۴۷ درصد دیده شده که در مقابل رشد سهم حدود ۲۵ درصدی نفت از بودجه امسال، قابل توجه است. در عین حال، این نکته حائز اهمیت است که سهم درآمد‌های نفتی از تأمین مالی بودجه سال ۱۴۰۲ به ۳۰ درصد خواهد رسید که این کاهش سهم به منزله عبور تدریجی کشور از وابستگی به پول‌های نفتی و در نتیجه خنثی‌سازی تحریم‌ها در این بخش است.

عملکرد موفق دولت در اجرای قوانین مالیاتی

علیرضا شهبازی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار «ایران اقتصادی»، با اشاره به فعالیت موفق دولت در امر مالیات‌ستانی، گفت: دولت سیزدهم در یک سال اخیر به طور ویژه موضوع مالیات‌ستانی و شناسایی فراریان بزرگ مالیاتی را در دستور کار قرار داده است و با ایجاد هماهنگی بین ارگان‌های مربوطه توانست به‌راحتی فراریان بزرگ مالیاتی را شناسایی کند. وی افزود: از همین رو شرایطی فراهم شد تا بخش بسزایی از سوداگران، دلان و واسطه‌گران کنترل شوند. البته باید در اجرای قوانین مالیاتی نظارت مستمر و بدون بخششی صورت گیرد. شهبازی تصریح کرد: برای جلوگیری از آسیب‌های احتمالی ناشی از اجرای قوانین مالیاتی نیز لازم است تا دولت از واحدهای تولیدی حمایت ویژه داشته باشد تا از سویی رشد تولید محقق شود و از سوی دیگر تورم مهار شود؛ اگرچه دولت سال گذشته حمایت‌های زیادی از واحدهای تولیدی داشته است.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با تأکید بر حمایت دولت از واحدهای تولیدی در مالیات‌ستانی، خاطرنشان کرد: اگر در دریافت مالیات رویکرد حمایتی از واحدهای تولیدی لحاظ شود می‌توان از آن به عنوان نقطه قوت یاد

کرد. همچنین در بخش مسکن نیز اقداماتی تحت عنوان لایحه مالیات بر معاملات مکرر مسکن در حال اقدام است که قدمی مثبت به مقابله با دلالی و سوداگری بازار محسوب می‌شود.

مالیات‌ستانی راه حل پایان سلطه نفت بر اقتصاد

عزت‌الله یوسفیان ملا، نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی نیز در گفت‌وگو با «ایران اقتصادی» اظهار داشت: درآمد اصلی برای اداره کشور مالیات‌ستانی مستقیم است؛ راه‌حلی که دولت می‌تواند به واسطه آن سیاست‌های توسعه اقتصاد غیرنفتی را تقویت کند.

وی افزود: اگرچه دولت باید با نظارت و شناسایی دقیق فرارزهای مالیاتی و جعل اسناد نیز جلوگیری کند. یوسفیان ملا با بیان اینکه اجرایی شدن طرح‌های مالیاتی در شرایط تحریم‌ها، راه مناسبی برای کمرنگ شدن اثر درآمد‌های نفتی در اقتصاد خواهد بود، بیان داشت: در واقع مالیات گرفتن در شرایطی که تحریم‌های نفتی وجود دارد، بهترین گزینه کسب درآمد برای مدیریت امور کشور خواهد بود. این نماینده اسبق مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: حتی دولت می‌تواند برای رونق چرخه تولید که دولت می‌تواند به واسطه آن سیاست‌های توسعه اقتصاد غیرنفتی را تقویت کند.

کشور باید با درآمد حاصل از مالیات مدیریت شود

مهرداد بائوچ لاهوتی، نماینده سابق مجلس نیز در این رابطه به خبرنگار «ایران اقتصادی» گفت: گسترش نگاه اصولی به مالیات‌ستانی در کشور امری صحیح و اساسی است و کار باید به جایی برسد که کشور با درآمد‌های حاصل از مالیات مدیریت شود؛ اساساً صندوق توسعه ملی نیز با همین هدف شکل گرفت تا بخشی از سهم حاصل از فروش نفت و گاز کشور صرف هزینه‌های جاری دولت و پروژه‌های عمرانی نشود. وی بیان داشت: دولت می‌تواند شرایطی را فراهم سازد تا سرمایه‌گذاری در کشور افزایش پیدا کند و در کنار آن، اخذ مالیات نیز هزینه‌های مدیریت کشور را بدون اتکا به درآمد‌های حاصل از فروش نفت و گاز برآورد می‌کند.

نرخ بیکاری جوانان در کمترین رقم ۵ سال گذشته

نرخ بیکاری ۱۵ تا ۲۴ ساله ها از ۲۸٫۴ درصد در سال ۹۶ به ۲۲٫۶ درصد در سال ۱۴۰۱ رسید

بازار کار

۵/۸

درصد

در سال ۱۴۰۱

نسبت به سال

۱۳۹۶، نرخ

بیکاری جوانان

در گروه سنی

۱۵ تا ۲۴ ساله

همزمان با

کاهش نرخ

بیکاری کل

با افت ۵٫۸

درصدی مواجه

شده است

ایلیا پیرونی

خبرنگار

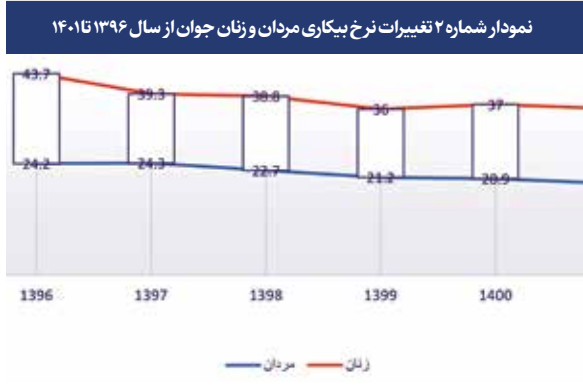
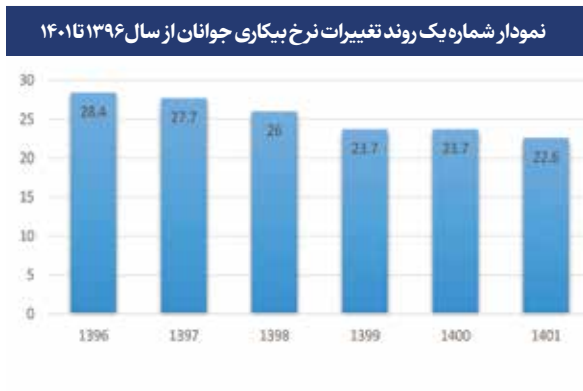
نرخ بیکاری جوانان در کمترین نرخ در ۵ سال اخیر منتهی به سال ۱۴۰۱ قرار گرفته است. انکار بازار کار روزهای ملال آورش را به فراموشی سپرده است، وقتی که نرخ بیکاری در سال ۱۴۰۱ از عرش به فرش رسید و بیکاری جوانان در ۵ سال منتهی به سال گذشته نیز با کاهش بیش از ۵ درصدی روبه‌رو شده است؛ موضوعی که نشان می‌دهد فضای کسب و کار روند مثبتی داشته است. تحلیل‌های آماری نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۳۹۶، نرخ بیکاری جوانان در گروه سنی ۱۵ تا ۲۴ ساله همزمان با کاهش نرخ بیکاری کل با افت ۵٫۸ درصدی مواجه شده است و تعداد آنها در همین بازه زمانی ۳۳٫۵۷ درصد کاهش یافته است.

بنابراین گزارش، داده‌ها نشان می‌دهند که نرخ بیکاری جوانان در سال ۱۴۰۱ در پایین‌ترین سطح خود نسبت به سال ۹۶ قرار گرفته است، چنانچه تحلیل داده‌ها نشان می‌دهند، این نرخ با شیب ملایم از سال ۹۶ تا کنون همچنان روند نزولی خود را حفظ کرده است.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله در سال ۲۸٫۴ درصد بوده که در سال ۱۴۰۱ این نرخ با افت ۵٫۸ درصدی به ۲۲٫۶ درصد رسیده است. همچنین تعداد بیکاران جوان در سال ۲۲۶٫۹۶ هزار و ۱۷۵ نفر بوده که این تعداد با کاهش ۲۸۲ هزار و ۷۱ نفری به ۵۵۸ هزار و ۱۰۴ نفر در سال ۱۴۰۱ رسیده که افتی برابر با ۳۳٫۵۷ درصد داشته است. نمودار شماره یک روند تغییرات نرخ بیکاری جوانان را از سال ۱۴۰۱ تا ۱۳۹۶ نشان می‌دهد. بررسی‌ها حکایت از آن دارد که از سال ۹۶ تا سال ۱۴۰۱، در

گروه سنی جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله، نرخ بیکاری زنان کاهش‌ی‌تر از نرخ بیکاری مردان بوده است. نشان به آن نشان که تعداد بیکاران زن این گروه سنی در این بازه زمانی ۴۵٫۷۱ درصد کاهش یافته و تعداد آنها از ۲۷۶ هزار و ۶۲۷ نفر در سال ۹۶ به ۱۵۰ هزار و ۱۶۹ نفر در سال ۱۴۰۱ رسیده است. در همین بازه زمانی تعداد بیکاران مرد معادل ۲۷۰٫۶۱ درصد کاهش یافت و تعداد آنها از ۵۴۸ هزار و ۵۴۸ نفر به ۴۰۷ هزار و ۹۳۵ نفر کاهش یافته است. نرخ بیکاری زنان جوان ۱۵ تا ۲۴ ساله در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۳۹۶، ۷٫۶ درصد کاهش نشان می‌دهد، این در حالی است که این نرخ در

مردان ۴٫۳ درصد کاهش یافته است. نرخ بیکاری زنان جوان در سال ۹۶ ۳۳٫۷ درصد بود که این نرخ در سال ۱۴۰۱ به ۳۶٫۱ درصد کاهش یافت. در همین بازه زمانی نرخ بیکاری مردان نیز از ۲۲٫۳ درصد به ۱۹٫۹ درصد کاهش یافت. داده‌ها گویای این موضوع هستند که در این سال‌ها تعداد جمعیت بیکار مرد همواره بیشتر از زنان جوان بوده است. براساس داده‌ها می‌توان نتیجه گرفت که نرخ کاهش بیکاری زنان جوان ۱۵ تا ۲۴ ساله، اگرچه با نوسان بوده اما تعداد آنها با یک روند بی‌ثباتی کاهش یافته است. نمودار شماره ۲ تغییرات نرخ بیکاری مردان و زنان جوان را نشان می‌دهد.

مردان ۴٫۳ درصد کاهش یافته است. نرخ بیکاری زنان جوان در سال ۹۶ ۳۳٫۷ درصد بود که این نرخ در سال ۱۴۰۱ به ۳۶٫۱ درصد کاهش یافت. در همین بازه زمانی نرخ بیکاری مردان نیز از ۲۲٫۳ درصد به ۱۹٫۹ درصد کاهش یافت. داده‌ها گویای این موضوع هستند که در این سال‌ها تعداد جمعیت بیکار مرد همواره بیشتر از زنان جوان بوده است. براساس داده‌ها می‌توان نتیجه گرفت که نرخ کاهش بیکاری زنان جوان ۱۵ تا ۲۴ ساله، اگرچه با نوسان بوده اما تعداد آنها با یک روند بی‌ثباتی کاهش یافته است. نمودار شماره ۲ تغییرات نرخ بیکاری مردان و زنان جوان را نشان می‌دهد.

اخبار

کاهش نرخ گندم در بازارهای جهانی

دیروز با کاهش قیمت محصولات اساسی در بازارهای جهانی، فرصت مناسبی برای کشورهای واردکننده فراهم شد تا انبارهای خود را پرکنند. براساس گزارش بلومبرگ، تنها در روز جاری قیمت گندم برای تحویل در ماه جولای ۲۰۷۵ دلار کاهش داشت و هر بوشل از این محصول به قیمت ۶۲۴ دلار به فروش رفت. قیمت ذرت هم که معمولاً به عنوان خوراک دام استفاده می‌شود، کاهش ۱۰۷۵ دلاری را ثبت کرد و هر بوشل از این محصول به قیمت ۶۰۶ دلار و ۲۵ سنت فروخته شد. براساس این گزارش، روز گذشته قیمت دانه‌های روغنی هم از این کاهش قیمت‌ها عقب نماند، به طوری که دانه روغنی کانولا ۳۰۳ دلار کاهش یافت. قیمت‌های جهانی روی هزینه کشورهایی که عمدتاً واردکننده هستند تأثیرگذار است. کشورهایی که واردکننده هستند در زمان کاهش قیمت‌ها فرصت مناسبی برای واردات دارند، زیرا ارز کمتری پرداخت خواهند کرد.

قیمت انواع زعفران اعلام شد

نایب رئیس شورای ملی زعفران حداقل قیمت هر کیلو زعفران دسته را ۳۱ میلیون تومان و حداکثر قیمت زعفران سوپرنگین را ۴۳ میلیون تومان اعلام کرد و گفت: کنونی زعفران نسبت به هفته‌های قبل تغییری نداشته است. زعفران خیرداد و گفت: قیمت کنونی هر کیلو زعفران دسته ۳۱ تا ۳۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، پوشال ۳۵ تا ۳۶ میلیون تومان، سرگل ۳۷ تا ۳۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، شبه‌نگین ۳۶ میلیون و ۵۰۰ تا ۳۷ میلیون و ۴۳ تا ۴۳ میلیون تومان است. وی با بیان اینکه صادرات زعفران طبق روال معمول در حال انجام است، افزود: بنا برآمار، صادرات زعفران در فروردین نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۷ درصد رشد داشته است که پیش‌بینی می‌شود بنا بر وعده‌های مسوولان مبنی بر رفع موانع صادراتی و بازگشت ارز حاصل از صادرات، شاهد رونق صادرات زعفران باشیم. میری ادامه داد: بنا بر آمار، سال ۱۴۰۰ زعفران ایران به ۴۷ کشور و سال گذشته ۶۷ کشور دنیا انجام شد که کاهش میزان صادرات در سال قبل بدان معنا است که قاچاق جایگزین صادرات شده است؛ بنابراین از متولیان امر تقاضا داریم این مسأله را پیگیری کنند تا بازارهای طرفی شرکت‌های واردکننده بتوانند به تعهدات خود در برابر تجار بازارهای هدف عمل کنند. نایب رئیس شورای ملی زعفران از کاهش سرانه مصرف زعفران خیرداد و گفت: بنا برآمار، مصرف زعفران یک گرم بود که متأسفانه در شرایط کنونی به حدود نیم گرم کاهش یافته است.

شبکه توزیع و دلان، مانع کاهش قیمت گوشت قرمز

با وجود کاهش ۳۰ تا ۴۰ هزار تومانی قیمت دام زنده اما همچنان گوشت قرمز کاهش قیمت محسوسی به خود ندیده است

بازار

۹۵۰

هزار تن

سالانه حدود

۹۵۰ هزار تن

گوشت قرمز

در کشورمان

مصرف می‌شود

که ۱۰۰ هزار

تن آن به طور

میانگین وارداتی

است

امین محمودی

خبرنگار

از ابتدای سال تاکنون با توجه به عرضه انبوه دام در بازار و رسیدن به فصل گرم سال کاهش قیمت محسوس قیمت دام هستیم، به طوری که روز گذشته مدیرعامل اتحادیه مرکزی دام سبک کشور با اشاره به روند کاهش قیمت دام زنده از اسفند سال گذشته تاکنون گفت: با توجه به این امر قیمت گوشت نباید با نرخ‌های بالا به دست مصرف‌کنندگان برسد. صدر دادرس با بیان اینکه قیمت دام زنده از استفاده‌ده سال گذشته تا امروز کاهش یافته است، گفت: قیمت هر کیلو دام سبک از ۱۸۰ هزار تومان به کمتر از ۱۵۰ هزار تومان رسیده است. وی ادامه داد: با وجود این و با توجه به واردات اما کاهش قیمت به صورت کلی در بازار احساس نمی‌شود و طبیعتاً با این قیمت گوشت نباید با نرخ‌های بالا به دست مصرف‌کنندگان برسد. این گفته باعث بخش خصوصی صنعت دام مؤید آن است که وقتی هر کیلوگرم دام به نرخ ۱۴۰ تا ۱۵۰ هزار تومان در بازار عرضه می‌شود، باید توزیع لاشه گوسفندی در بازار دو برابر قیمت آن یعنی ۲۸۰ تا ۳۰۰ هزار تومان باشد، این در حالی است که مشاهدات بازار گویای قیمت‌های بیشتری است. به همین دلیل در این گزارش به بررسی مناطق مختلف کلان‌شهر تهران و سایر استان‌ها قیمت‌های متفاوتی داشته باشد، به طوری که به وضوح می‌توان اختلاف فاحش قیمت آن را در یک منطقه دید.

نظارت ضعیف دستگاه‌های متولی بر بازار گوشت قرمز

یکی دیگر از دلایل عدم کاهش قیمت گوشت قرمز متناسب با قیمت دام به ضعف نظارتی دستگاه‌های متولی بر این امر برمی‌گردد، به طوری که قیمت این محصول توسط ستاد تنظیم بازار تعیین نشده و تنها در برخی اوقات سازمان میادین میوه و تره‌بار قیمت گوشت‌های منجمد وارداتی را اعلام می‌کند. همین امر سبب می‌شود که گوشت قرمز در مناطق مختلف کلان‌شهر تهران و سایر استان‌ها قیمت‌های متفاوتی داشته باشد، به طوری که به وضوح می‌توان اختلاف فاحش قیمت آن را در یک منطقه دید.

دلان شبکه توزیع گوشت قرمز

از زمان ارسال دام به کشتارگاه‌ها تا

رسیدن آن به دست مصرف‌کنندگان و بازار عرضه، این محصول چندین دست می‌چرخد، به طوری که فعالان صنعت گوشت قرمز می‌گویند حداقل دست‌به‌دست شدن دام زنده چهار بار صورت می‌گیرد، به طوری که هر کدام از این دلان برای کسب سود خود به قیمت آن می‌افزایند.

وابستگی به واردات گوشت قرمز و نهاده‌های دامی

سالانه حدود ۹۵۰ هزار تن گوشت قرمز در کشورمان مصرف می‌شود که ۱۰۰ هزار تن آن به طور متوسط وارداتی است، از طرف دیگر حدود ۱۶ میلیون تن نهاده دامی هر ساله وارد کشور می‌شود. با توجه به آنکه قیمت نهاده‌های دامی در بازار گراهای با نوسان روبه‌رو می‌شود، باید توزیع گوشت قرمز نیز افزایش می‌یابد.

قاچاق دام به کشورهای همسایه

هم‌اکنون صادرات دام زنده به کشورهای همسایه ممنوع است، از این رو به دلیل اینکه دام‌های ایران خوش‌خوراک و ارزان هستند و از طرف دیگر قیمت ارز در کشورمان با نوسان روبه‌رو می‌شود، این دام‌ها به دیگر کشورها خصوصاً عراق و کشورهای حوزه خلیج فارس قاچاق می‌شود.